

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

#1364890v4

673/03.00.00.01/2020

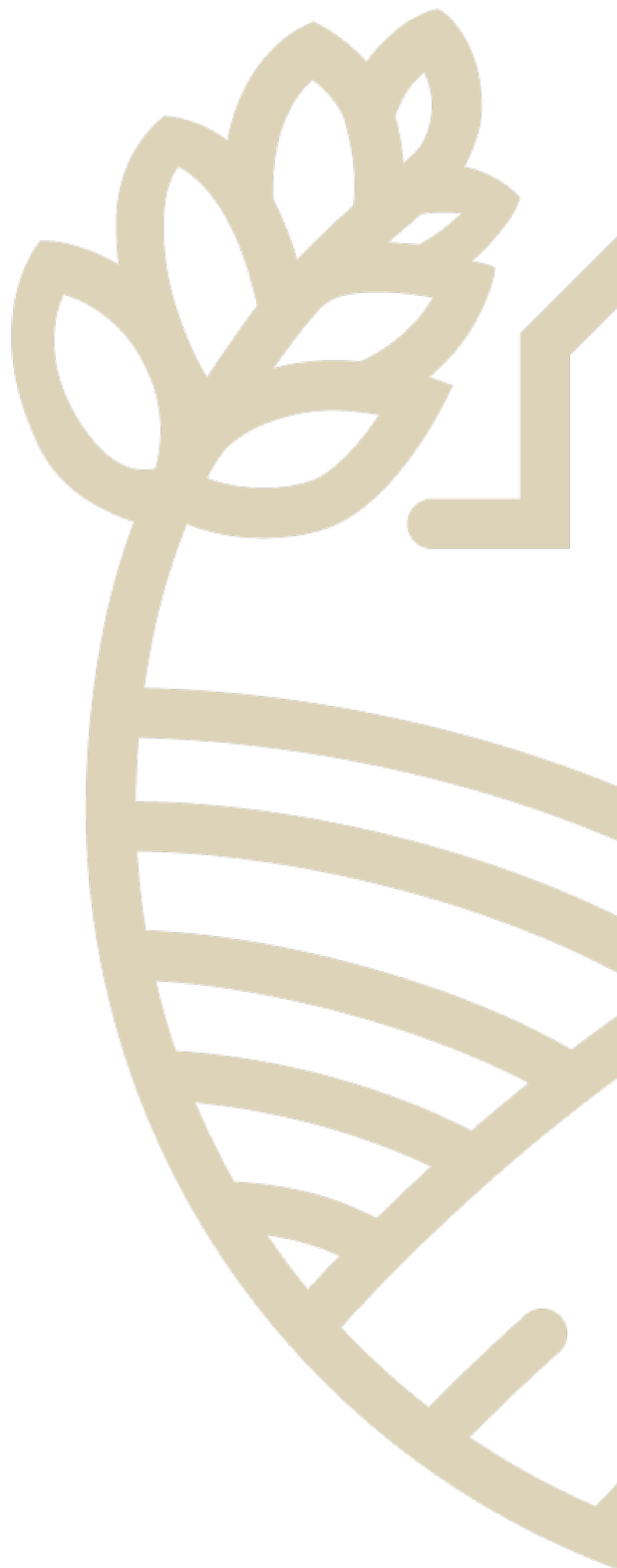
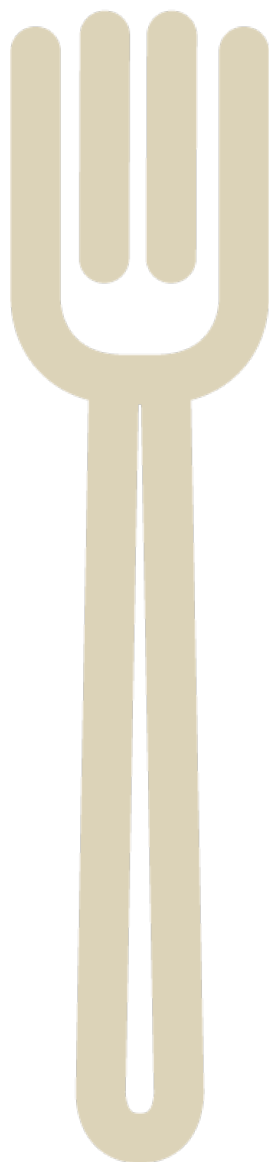
Voimassa 14.5.2020 – toistaiseksi

Tämä ohje korvaa 2.5.2019 annetun ohjeen (Asia 1777/03.00.00.01/2019)

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY)

Ahvenanmaan valtionvirasto

Kasvihuonetuotannon tuen valvontaohje vuodelle 2020

Sisällysluettelo

1	Yleistä kasvihuonetuotannon tuen valvonnasta	3
1.1	Otanta ja valvontavelvoite	3
1.2	Valvontatietojen raportointi ja tuen maksu	3
1.3	Tarkastuksesta ilmoittaminen	5
1.4	Tarkastuksen estäminen.....	5
2	Paikalla tehtävä tarkastus.....	6
2.1	Valvonnan ajankohta.....	6
2.2	Valvonnan turvallisuusohjeet.....	6
2.2.1	Suojavaatteiden käyttö	6
2.2.2	Työturvallisuus	7
2.3	Tarkastuksen suorittaminen.....	8
2.4	Kasvihuoneen viljelykäyttö.....	9
2.5	Tukikelpoiset kasvit	10
3	Tarkistuslistan täyttäminen	11
4	Tarkastuskertomus ja valvonnasta aiheutuvat seuraamukset.....	22
5	Säädösluettelo.....	28

1 Yleistä kasvihuonetuotannon tuen valvonnasta

Ruokavirasto antaa tässä menettelyohjeet kasvihuonetuotannon tuen¹ paikalla tehtävien tarkastuksien suorittamisesta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (jäljempänä ELY-keskus) sekä Ahvenanmaan valtionvirasto tekevät tukijärjestelmään kuuluvat tarkastukset paikalla.² Valvonnan suorittaa tilan sijaintikunnan ELY-keskus.

Varsinais-Suomen ELY-keskus hoitaa Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Satakunnan, Kaakkois-Suomen, Pirkanmaan, Hämeen ja Etelä-Savon ELY-keskusten kasvihuonetuotannon tuen myöntötehtävät. **Pohjanmaan ELY-keskus** hoitaa puolestaan oman alueensa lisäksi Etelä-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Kainuun ja Lapin ELY-keskusten tuen myöntötehtävät. Ahvenanmaalla tehtäviä hoitaa **Ahvenanmaan valtionvirasto**.

1.1 Otanta ja valvontavelvoite

Ruokavirasto tekee kasvihuonetuotannon tuen tarkastusotannon, jossa poimitaan vuonna 2020 tarkastettavaksi noin 1 % tuenhakijoista. Vuoden 2020 keskitetyn valvonnan ajonumero on 6858. Ruokavirasto voi myös määrätä tehtäväksi lisätarkastuksia. ELY-keskukset ja Ahvenanmaan valtionvirasto voivat myös itse valita tiloja tarkastettavaksi heti hakemustietojen tallentamisen jälkeen. Oma otanta voi kohdistua esimerkiksi tiloihin, jotka ovat epäilyttäviä tai joista on tehty ilmianto.³ Oman otannon valvonta-ajon numero on 6859.

1.2 Valvontatietojen raportointi ja tuen maksu

Valvonnassa todetut puutteet on dokumentoitava huolellisesti. Tarkastuksen jälkeen perustelut havainnoista kirjoitetaan Tukisovellukseen ko. havainnon *Lisätiedot tuenhakijalle*-kohtaan. Lisätieto tulostuu viljelijälle lähetettävään tarkastuskertomukseen. Jos perusteluteksti on pitkä, sen voi kirjoittaa myös erilliseen asiakirjaan ja liittää tilan sähköiseen arkistoon. Päätöstulosteelle tulostuvat huomautukset ja perustelut todetuista puutteista kirjoitetaan kasvihuonekohtaisiin tietoihin kohtaan *Huomautukset*

¹ Laki 1559/2001 11 §

² Laki 192/2013 24 §

³ Laki 192/2013 22 §

päätöstulosteelle. **Tarkistuslistaa** ei toimiteta hakijalle, vaan se toimii tarkastajan työasiakirjana, jonka perusteella tallennetaan tarkastuksen havainnot Tukisovellukseen. Jos valvonnan havainnot tallennetaan suoraan maastotallentimella, ei paperista tarkistuslistaa tarvitse täyttää. Tarkistuslista ja mahdolliset valokuvat tallennetaan sähköiseen arkistoon, jotta niiden avulla pystytään tarvittaessa jälkikäteen selvittämään todetut asiat. Arkistoinnissa noudatetaan Ruokaviraston ohjetta sähköisestä asianhallinnasta ja arkistoinnista, joka annetaan keväällä 2020.⁴

Tietojen tallennuksen jälkeen viljelijälle lähetetään **tarkastuskertomus** sähköisesti Tukisovelluksesta. Tarkastuskertomus sisältää kasvihuone- ja hakemuskohtaiset havainnot, jos niissä on todettu puutteita sekä paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan noudattamisen puutteet. Lisäksi tarkastuskertomukseen tulostuu pinta-alamittaustiedot ja ilmoitetut ja hyväksytyt viljelykausien pituudet kasvihuoneittain sekä pinta-alavirhe ja siitä aiheutuva seuraamus kokonaistukeen. Jos tarkastuskertomukseen haluaa tekstiä, joka ei liity mihinkään yksittäiseen puutteeseen, kirjoitetaan teksti *Valvontatapahtuman tiedot* -välilehdellä olevaan *Lisätiedot tuenhakijalle* -kohtaan. Tarkastuskertomuksesta on kerrottu tarkemmin kappaleessa 4.

Tarkastuskertomus lähetetään viljelijälle tiedoksi ja kuultavaksi. Viljelijän on mahdollisuus kommentoida valvonnan havaintoja ja palauttaa yhteenveto allekirjoitettuna määräajassa. Jos viljelijällä ei ole kommentoitavaa, yhteenvetoa ei ole välttämätöntä palauttaa. Allekirjoituksen puuttuminen ei estä asian jatkokäsittelyä. Viljelijän allekirjoitus tarkastuskertomuksessa ei poista viljelijän muutoksenhakuoikeutta lopulliseen tukipäätökseen. Mahdollisen allekirjoituksen jälkeen tarkastuskertomusta ei saa muuttaa ilman kuulemismenettelyä.⁵

Tukisovelluksesta on mahdollista tulostaa myös **tukilaskelma** ja lähettää se tarvittaessa viljelijälle tarkastuskertomuksen mukana. Jos näin toimitaan, on viljelijää muistutettava siitä, että kyseessä ei välttämättä ole lopullinen valvonnan tulos, vaan lopullinen tulos selviää vasta tukipäätöksestä.

⁴ Pikantti -> Maataloustuet

⁵ Laki 434/2003 32-34, 36 §

1.3 Tarkastuksesta ilmoittaminen

Paikalla tehtävistä tarkastuksista ilmoitetaan vallitsevan koronatilanteen takia aina ennalta.⁶ Valvontapäivää voidaan sovitella, jos viljelijä on estynyt erityisen syyn, kuten lähimaisen kuolemantapauksen tai merkkipäivän johdosta. Ilmoitus on annettava mahdollisimman lyhyellä varoitusajalla, joka saa olla enintään 14 päivää. Valvonnasta ilmoittaminen on suositeltavaa tehdä enintään 48 tuntia ennen paikalla tehtävää valvontaa.

1.4 Tarkastuksen estäminen

Jos tarkastajan ilmoittaessa tarkastuksesta viljelijä kertoo, että tarkastusta ei saa tehdä, hänelle kerrotaan ELY-keskuksen hylkäävän viljelijän tukihakemuksen.⁷ Viljelijälle lähetetään kirjallinen ilmoitus (kuuleminen) tarkastuksen estämisestä ja siitä aiheutuvista seuraamuksista. Lisäksi hänelle varataan kohtuullinen määräaika antaa asiassa selvitys.⁸ Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä viranomaista ratkaisemasta asiaa.⁹

Viljelijä voi antaa selvityksessään suostumuksensa tarkastukseen ilmoitusajan (noin kaksi viikkoa) puitteissa. Tilakäynnin estäminen ei aiheuta erillisiä seuraamuksia, jos valvonta voidaan kuitenkin suorittaa myöhemmässä vaiheessa. Silloin seuraamusta määrättäessä on arvioitava tavallista tarkemmin virheen tahallisuus ja ilmoittamisen jälkeen mahdollisesti korjatut puutteet. Jos viljelijälle on maksettu tukiennakkoa ja ennakon maksun perusteena olevien tukiehtojen tarkastus estyy viljelijästä johtuvasta syystä, ennakko peritään takaisin.

Jos tuenhakija tai tämän edustaja estää tarkastuksen tekemisen kuulemisen jälkeenkin, tukihakemus hylätään¹⁰. Tässä tapauksessa *Valvontatapahtuman tiedot* -välilehdelle *Lisätiedot tuenhakijalle* -kohtaan kirjoitetaan, että viljelijä on estänyt tarkastuksen ja että viljelijälle on kerrottu, että tarkastuksen estämisen seurauksena tehdään päätös viljelijän tukihakemuksen hylkäämisestä. Tämän jälkeen lähetetään tarkastuskertomus tuenhakijalle, jolloin se menee sähköiseen arkistoon. Lopuksi *Valvontakohteen valvontatapahtumat* -

⁶ Asetus (EU) 809/2014 25 art., laki 192/2013 30 §

⁷ Laki 192/2013 31 §

⁸ Laki 434/2003 34 §, 36 §

⁹ Laki 434/2003 33 §

¹⁰ Laki 1559/2001 16 §

välilehdelle tallennetaan *Kohteella ei valvottavaa* ja kirjoitetaan perusteluihin valvonnan estämisestä.

2 Paikalla tehtävä tarkastus

2.1 Valvonnan ajankohta

Tarkastuskäynti ajoitetaan pääsääntöisesti viljelykaudelle, joka alkaa viimeistään 15. toukokuuta. Kasvihuoneen teknisiä vaatimuksia sekä katteita voidaan tarkastaa myös viljelykauden ulkopuolella. Viljelykauden pituus, viljeltävät kasvit (nimi ja kasvikoodi), ilmoitettu ala sekä viljelyjakson alku ja loppu ilmenevät tukihakemuksen viljelytiedoista ja tulostuvat myös esitäytetylle tarkistuslistalle kasvihuonekohtaisesti kohtaan 4 *Ilmoitetut viljelytiedot*.

Kaikkien tuen myöntämiseksi säädettävien edellytysten on täytyttävä viljelijän ilmoittaman viljelykauden ajan. Siksi tarkastuskäynti voidaan tehdä milloin tahansa viljelykaudella. Keinovalojen käyttöä koskevan vaatimuksen¹¹ noudattamisen varmistamiseksi tarkastus olisi perusteltua ajoittaa 31.10. jälkeen, mikäli on aihetta epäillä, että hakija ei noudata tukiehtoa.

Pitkän viljelykauden tukiedellytysten noudattaminen on suositeltavaa varmistaa useammalla kuin yhdellä tarkastuskäynnillä. Tarkastusta ei kuitenkaan kannata tehdä viljelytaun aikana, koska tukiehtojen noudattamista ei voida silloin todentaa.

2.2 Valvonnan turvallisuusohjeet

2.2.1 Suojavaatteiden käyttö

Kaikilla kasvihuonetarkastuksilla käytetään suojavaatteita tuholaisten leviämisen ja kasvinsuojeluainealtistuksen ehkäisemiseksi. Käytettäviä suojaimia ovat kenkäsuojat, kertakäyttöiset suojahaalarit, kertakäyttökäsineet ja kertakäyttömussy. Myös kasvomaskia suositellaan käytettävän. Sekä kukkia että vihanneksia tuottavilla viljelmillä tarkastus aloitetaan pääsääntöisesti vihanneksista tuhoojien leviämisriskin pienentämiseksi. Taimituotantopaikoilla tarkastetaan ensin taimituotanto ja vasta sen jälkeen muu tuotanto.

¹¹ MMMa 14/2020 4 §

Käytettyjä suojavaatteita ei oteta mukaan kasvintuhoojien leviämisoron vuoksi, vaan ne jätetään aina toimijan omaan roskiin.

2.2.2 Työturvallisuus

Henkilösuojaimia tulee käyttää tarvittaessa. Henkilösuojaimia ovat mm. turvakengät, liukuesteet, korvatulpat, kypärä, viiltosuojatut käsineet ja nitrilihanskat (kasvinsuojeluaineet).

Kasvihuoneissa liikuttaessa on huomioitava kasvihuonerakenteet, kuten putket, kynnykset ja epätasaisuudet sekä märät lattiat, joihin voi helposti kompastua tai liukastua.

Tarkastuskäynnille pukeudutaan sään mukaan. Työskenneltäessä korkeassa lämpötilassa tulee huolehtia nestetasapainon ylläpidosta. Lämpösairauden välttämiseksi on hyvä olla väljä vaatetus, päähine ja aurinkolasit. Helteellä on muistettava viilentymistauot (yli + 28° C ⇒ 10 min/h).

Tarkastuspaikoilla varmistetaan, että henkilökunta huomaa tarkastajan. Tarkastuspaikalla on oltava riittävä valaistus. Työturvallisuuspuutteista huomautetaan paikan työnantajalle. Turhia riskejä ei saa ottaa.

Kasvihuonetarkastuksissa pitää huomioida kemiallisten ja biologisten kasvinsuojeluaineiden aiheuttama turvallisuusriski. Jos kasvusto on käsitelty kasvinsuojeluaineilla, pitää varmistaa, että varoaika on umpeutunut. Kasvinsuojeluaineilla käsiteltyjen huoneiden tarkastuksissa altistumisvaara on suurin, joten niissä käytetään puuvillahaalareita, päähinettä, kumijalkineita sekä nitrilihanskoja, joiden kemikaalien kesto on hyvä. Tarvittaessa käytetään hengityssuojaimia. Kun kyseessä on kasvinsuojeluaine tai sillä käsitelty kasvusto tai tila, on aina syytä lukea käytetyn kasvinsuojeluaineen etiketin varoitusosa. Autossa on hyvä olla kyypakkaus ja punkkipihdit.

Jos asiakas käyttäytyy uhkaavasti, ota yhteyttä esimieheen/työsuojeluvaltuutettuun. Ongelmakohteisiin ei tarvitse mennä yksin, vaan apua saa kollegoilta tai poliisilta. Toimita kaikista vaaratilanteista raportti esimiehelle.

2.3 Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastuskäynnin alussa viljelijälle tulee kertoa tarkastuksen tarkoitus, käytettävät menetelmät, tarkastuksen tulosten vaikutukset tuen maksuun sekä tarkastuksen kohteen valinta, jos tieto ei vaaranna tarkastuksen tekemistä. Tarkastuksen kuluessa tuenhakijaa on tarvittaessa neuvottava. Jos esimerkiksi hakijan todetaan hakeneen tukea tarkastuksessa todettavaa pinta-alaa pienemmälle alalle, hakijaa suositellaan käyttämään seuraavina vuosina tarkastuksessa mitattua pinta-alaa, jos pinta-ala pysyy muuttumattomana.

Tarkastajan on valvontakäynnin yhteydessä esitettävä tuensaajalle virkakortti tai muu tarkastusoikeuden osoittava asiakirja kuten valtakirja.¹² Maaseutuviraston maatalousosasto on myöntänyt valvontapassin vakituksessa tai vähintään vuoden määräaikaisessa virkasuhteessa olevalle ELY-keskuksen virkamiehelle ja ne ovat edelleen voimassa. Uusia valvontapasseja ei enää myönnetä ja valvontapassien käytöstä ollaan siirtymässä pois. ELY-keskuksen tai Ahvenanmaan valtionviraston virkakortti osoittaa tarkastusoikeuden. Valvontaja suorittavan henkilön edellytetään perehtyvän hyvin tukihallinnon toimeenpanoon ja osallistuvan tarkastuksiin valvontaryhmän vastuullisena henkilönä.

Ennen paikalla tehtävää tarkastusta tulee varmistaa hakemustiedoista tai sähköisestä arkistosta, onko tuenhakija ilmoittanut kasvihuoneviljelyn muutoksista.¹³ Ennen tarkastuksen aloittamista tehdyt muutokset otetaan huomioon tarkastuksessa.¹⁴ Muita muutoksia ei tarkastuksessa oteta huomioon, ellei kyse ole ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisista oloista. Niistä hakijan on ilmoitettava 15 työpäivän kuluessa siitä, kun hänen on mahdollista ilmoitus tehdä.¹⁵ Ylivoimaisena esteenä voidaan pitää esim. koronavirukseen sairastumista ja poikkeuksellisina oloina työvoimapulasta aiheutuvaa viljelyn aloittamisen myöhästymistä.

Tarkastuskäynnillä tarkastetaan tuen edellytysten täyttyminen ja noudattaminen:

- mitataan tukihakemuksessa ilmoitettujen kasvihuoneiden pinta-alat (ulkomitat)
- mitataan kasvihuoneiden tukikelvottomat alat

¹² Laki 192/2013 28 §

¹³ Laki 192/2013 16–17 §; Ruokaviraston määräys 22/2019

¹⁴ Laki 1559/2001 25 §

¹⁵ Laki 192/2013 16 §

- arvioidaan, onko paikkakunnan tavanomaista viljelytapaa noudatettu kasvihuoneessa
- todetaan kasvihuoneessa viljeltävät kasvit ja verrataan niitä tukihakemuksen viljelytietoihin
- tarkastetaan kasvihuoneen rakenteita ja viljelykautta koskevat tekniset vaatimukset
- selvitetään, ovatko hakemuksen viljelytiedot ajan tasalla
- kirjataan kaikki poikkeusolot ja -järjestelyt tarkistuslistaan¹⁶

Tarkastaja kertoo suullisesti hakijalle havaitsemistaan tuen maksamiseen mahdollisesti vaikuttavista seikoista ja havaintojen seuraamuksista. Lisäksi tarkastaja kertoo tuenhakijalle muutoksenhakumahdollisuudesta. Tarkastajan on tarkastuksen aikana vastattava tuenhakijalle hänen esittämiin kysymyksiin tarkastuksesta.¹⁷

Jos tarkastuksessa ilmenee, että tuenhakija on antanut virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja tai ei ole noudattanut tuen myöntämisen ehtoja, tukea alennetaan tai se voidaan jättää myöntämättä. Tuki voidaan jättää myöntämättä myös, jos hakijan ilmeisenä tarkoituksena on tukiehtojen tai tukijärjestelmän kiertäminen.¹⁸

Jos tarkastajan turvallisuutta uhataan, tarkastus voidaan milloin tahansa keskeyttää. Tarvittaessa tarkastus tehdään poliisin virka-avun kanssa.¹⁹

2.4 Kasvihuoneen viljelykäyttö

Kasvihuone on viljelykäytössä, kun tukikelpoinen kasvi on 15.5.2020 viljelypaikallaan kasvihuoneessa ja siellä vallitsee ajankohtaan ja viljeltävään kasviin nähden tavanomainen viljelylämpötila. Mainitun päivän jälkeen aloitettava viljely ei ole tukikelpoista, jos hakija ei ole ilmoittanut ulkomaalaisten työntekijöiden saatavuusongelmasta johtuvasta ylivoimaisesta esteestä.²⁰

¹⁶ VNa 8/2020 4 §; MMMa 14/2020 3–7 §; VNa 9/2020 19 §

¹⁷ Laki 434/2003 8 §

¹⁸ Laki 1559/2001 16 §; VNa 211/2002 2 §

¹⁹ Laki 192/2013 24 §

²⁰ MMMa 14/2020 4 §

Jos viljelyssä pidetään tauko, tai tuenhakija viljelee kasvihuoneessa avomaankurkkua, kiinankaalia tai rapealehtistä keräsalaattia 15.5.2020, pitkän viljelykauden tuen saamiseksi tuottajan on täytynyt aloittaa tukikelpoinen viljely viimeistään 15.3.2020. Tämän voi tarkistaa hakemuksen viljelytiedoista. Viljelyn ja kasvihuoneen täytyy muiltakin osin täyttää pitkän viljelykauden tukiehdot.²¹

Jos 15.5. jälkeen tehdyllä tarkastuksella todetaan, että huone ei ole viljelykäytössä ja viljelijä ei ole ilmoittanut ELY-keskukseen ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisista oloista, jos se on ollut mahdollista, huoneen pinta-ala merkitään tarkistuslistan kohtaan 1 riville *Viljelemätön ja ei-tukikelpoisen kasvin ala (m²)*.

2.5 Tukikelpoiset kasvit

Tukikelpoisia viljelykasveja ovat tomaatti, kasvihuonekurkku, avomaankurkku, Lactuca sativa ja Cichorium- lajien salaattit, lehtitilli, persilja, paprika, kiinankaali, leikkokukat, leikkovihreä, ryhmäkasvit (eli kesäkukat) sekä sisätiloihin tarkoitettavat ruukussa viljeltävät koristekasvit.²² Jos viljelykauden aikana samalla alalla viljellään useita kasveja peräkkäin, tuki myönnetään sen kasvin mukaan, jonka viljelyaika on pisin.²³

Tukea myönnetään salaatin, ruukkulehtitillin ja ruukkupersiljan taimituotannosta ainoastaan omaan kasvihuoneviljelyyn. Mainittujen kasvien viljelykäytöksi katsotaan myös taimituotantovaihe, vaikka se tapahtuisi erillisessä taimikasvatushuoneessa. Tukikelpoiset salaattilajikkeet taimituotannossa ovat samat kuin muussa tukikelpoisessa tuotannossa. Taimien täytyy jäädä viljelijän omaan kasvihuonekäyttöön, koska muu taimituotanto ei ole tukikelpoista.²⁴ Itujen, versojen yms. viljely ei ole tukikelpoista.

Rapeakeräsalaatiksi katsotaan vain rapealehtiset keräsalaatit (jäävuorisalaatti), ei risteymäajikkeita. Emokasvituotanto on tukikelpoista, jos kasvi on tukikelpoinen (emokasveja ovat esimerkiksi kukista saintpauliat). Perennat ovat tukikelpoisia ainoastaan,

²¹ MMMa 14/2020 6 §

²² VNa 8/2020 4 §; VNa 9/2020 18 §

²³ VNa 8/2020 5 §; VNa 9/2020 19 §

²⁴ VNa 8/2020 4 §; VNa 9/2020 18 §; MMMa 14/2020 4 §

kun niitä viljellään leikkokukiksi tai leikkovihreiksi. Ampelimansikka on tukikelpoinen vain ruukussa viljeltävänä koristekasvina.

Kasvien esilläpito, säilyttäminen tai varastointi kasvihuoneessa ei ole tukikelpoista. Myyntikasvihuoneessa tukikelpoisia ovat alat, jotka ovat viljelykäytössä.²⁵

Jos kasvi ei ole kasvihuonetuen ehtojen mukaan tukikelpoinen, kasvin pinta-ala tallennetaan kohtaan "Ei-tukikelpoisen kasvin ala". Hylätty pinta-ala lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen.

Tillin ja persiljan viljelyn viljelymenetelmät maaviljelyssä²⁶

Lehtitillin ja persiljan maapohjaviljelyssä käytettävät viljelymenetelmät ovat **suorakylvö tai taimi-istutus**. Suorakylvönä maapohjaan tehty lehtitillin ja persiljan viljely oikeuttaa pääsääntöisesti vain **lyhyen kauden tukeen** (2-7 kk).

Suorakylvöksi katsotaan kasvihuoneen maapohjaan tai lattialle levitettyyn kasvualustaan kylvetty lehtitilli ja persilja.

Pitkän (yli 7 kk) kauden tukeen osana yhdistelmäviljelyä, hyväksytään suorakylvetyt lehtitilli ja persilja. Tällöin **pääviljelykasvina** tulee olla joku muu tukikelpoinen kasvi kuin lehtitilli tai persilja. Pääkasvia tulee myös viljellä suorakylvettyä kasvia pitemmän aikaa.

Ilman pääkasvia suorakylvetty lehtitilli ja persilja oikeuttaa vain lyhyen kauden tukeen.

3 Tarkistuslistan täyttäminen

Kasvihuonetuen valvontakäynnillä voidaan käyttää Ruokaviraston laatimaa tarkistuslistaa. Se tulostetaan uudesta Tukisovelluksesta, kun valvonnan perustiedot on ensin tallennettu *Valvontatapahtuman tiedot* -välilehdelle. Tarkistuslistaan merkitään kaikki tuen myöntämiseen ja maksamiseen vaikuttavat seikat, jotka valvontakäynnin jälkeen kirjataan Tukisovellukseen.

²⁵ MMMa 14/2020 5 §

²⁶ VNa 8/2020 5 § ja 9/2020 19 §

Kohta 1. Kasvihuoneen pinta-alat

Mitataan kasvihuoneen kokonaispinta-ala, tukikelvoton ala, viljelemätön ja ei-tukikelpoisen kasvin ala sekä tukikelpoinen pinta-ala ja merkitään ne pöytäkirjalle sarakkeeseen Valvonnassa mitattu ala (m²). Mittaustulokset pyöristetään tavanomaisen pyöristyssäännön mukaisesti kokonaisluvuiksi.

Kokonaispinta-ala mitataan ulkomittojen mukaan.²⁷ Tuen myöntäminen hakijalle edellyttää, että hänen hallinnassaan olevan yhden tai useamman kasvihuoneen pinta-ala on **vähintään 300 m²**.²⁸ Tarkastuksessa mitataan hakijan kaikkien sellaisten kasvihuoneiden pinta-alat, joista haetaan tukea. Pinta-alat tallennetaan Tukisovellukseen, joka laskee tuen sen mukaan mitä valvonnassa on hyväksytty. Kompensaatio huoneiden välillä ei ole mahdollinen: jos yhden huoneen ala mitataan hakijan ilmoittamaa suuremmaksi, erotusta ei voi käyttää hyväksi, mikäli toisen huoneen ala mitataan hakijan ilmoittamaa pienemmäksi.

Tukikelvottomaan alaan lasketaan myyntitilat, kasvihuoneiden yhdyskäytävät, pakkaamot, varastot, konetilat ja puutarhakeskukset. Myyntikasvihuoneen pinta-aloista tukikelpoisia ovat ne, joita käytetään viljelyyn. Lämmityskattilan ala vähennetään tukikelpoisesta pinta-alasta, jos kattilan edellyttämä pinta-ala on erotettavissa viljelemättömänä tilana.²⁹

Viljelemätön ja ei-tukikelpoisen kasvin ala. Jos koko huone on ilmoitettu viljelemättömäksi, huoneen ilmoitettu pinta-ala merkitään tähän kohtaan. Jos huoneesta on vain osa viljelemätöntä tai huoneessa viljellään ei-tukikelpoista kasvia, merkitään ko. pinta-ala tähän. Myös tavanomaisen työtilan ylittävät käytäväosat lasketaan mukaan viljelemättömään pinta-alaan. Hoitokäytävien leveys arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Jos käytävä on selkeästi liian leveä eikä sille ole perustetta, merkitään se osa hoitokäytävästä, joka ylittää tarvittavan käytävän leveyden, viljelemättömäksi.

²⁷ MMMa 14/2020 5 §

²⁸ VNa 8/2020 4 §; VNa 9/2020 18 §

²⁹ MMMa 14/2020 5 §

Tukikelpoinen pinta-ala saadaan vähentämällä valvonnassa mitatusta kokonaispinta-alasta tukikelvoton, viljelemätön ja/tai ei-tukikelpoisen kasvin ala. Tukisovellus laskee automaattisesti tukikelpoisen pinta-alan.

Jos kasveja viljellään kasvihuoneessa useammassa kuin yhdessä kerroksessa, vain yksi niistä on tukikelpoinen.³⁰ Ensisijaisesti tukikelpoinen viljelyala määräytyy sen mukaan, mitä ja miten kasveja pöydillä viljellään. Jos tuotanto kasvihuoneen pöydällä ei ole tukikelpoista, huoneen tukikelvotonta alaa voidaan kompensoida **kerrosviljelyalalla**. Kerrosviljely on yleistä viljeltäessä ampelikasveja parvekekukiksi. Pelkkä ampelihuone ei ole kuitenkaan tukikelpoinen vaan ampeleilla voidaan korvata kasvihuoneen tukikelvotonta pöytä- tai maaviljelyalaa. Huoneessa tulee viljellä tukikelpoista viljelykasvia jollakin alalla ja ampeleita tulee olla riittävästi, jotta koko huoneen pinta-ala on tukikelpoista.

Tyhjenevä kukkakasvustoala on tukikelpoinen, vaikka kasvustoa ei olisi koko viljelyalalla, jos kasvusto on vain tilapäisesti harvennettu (Katso paikkakunnan tavanomainen viljelytapa kohta 3.2). Jos kasvihuoneessa ei tarkastusta tehtäessä viljellä mitään, tarkastajan tulee selvittää hakemuksen viljelytiedoista, onko kyseessä alle kahden viikon mittainen tauko (esim. kasvustojen vaihto). Jos tauko on hyväksyttävästä syystä pidettävä ja alle kahden viikon mittainen, tukikelpoiseksi alaksi lasketaan viljelysuunnitelman mukaiset kasvit ja niiden pinta-alat ennen taukoa.³¹ Alle kahden viikon mittainen tauko lasketaan mukaan viljelykauden pituuteen. Jos on aihetta epäillä, että tauko kestää yli kaksi viikkoa, on tehtävä uusintakäynti kahden viikon kuluttua ensimmäisestä tarkastuksesta. Jos uusintakäynnillä todetaan, että huone on edelleen tyhjä, huoneen pinta-ala hylätään ja se lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen.

Jos tauko kestää esim. muovinvaihdon takia yli kaksi viikkoa ja se on ilmoitettu joko hakemuksen viljelytiedoissa tai viljelymuutoksena ELY-keskukseen, tauon pituus vähennetään viljelykauden pituudesta, mutta pinta-alaa ei hylätä. Uudelleenkäyntiä tulee harkita tapauskohtaisesti.

³⁰ MMMa 14/2020 5 §

³¹ MMMa 14/2020 6 §

Kohta 2. Tukikelpoiset pinta-alat

Merkitään viljelykausittain tukikelpoiset mitatut pinta-alat. Tukisovellukseen tulee automaattisesti valvonnassa hyväksytyt pinta-ala, joten sitä ei tarvitse välttämättä tarkistuslistaan merkitä. Jos valvonnassa mitattu pinta-ala on suurempi kuin tuenhakijan hakemuksessa ilmoittama, valvonnassa hyväksytyksi pinta-alaksi tulee tuenhakijan ilmoittama ala. Pitkän ja lyhyen viljelykauden kasvien yhteenlaskettu pinta-ala (valvonnassa hyväksytyt ala) tulisi olla sama kuin kohdassa 1 *Kasvihuoneen pinta-alat* (rivillä *Tukikelpoinen pinta-ala*).

Jos hakija on ilmoittanut viljelykaudeksi pitkän, mutta valvonnassa todetaan, ettei yli seitsemän kuukauden viljely kasvihuoneessa täyty, merkitään pinta-ala riville *Lyhyen viljelykauden kasvit (2-7 kk)*. Toisin päin muutosta ei voi tehdä, eli jos hakija on ilmoittanut lyhyen kauden kasveja, mutta tarkastuksella todetaan viljelyn täyttävän pitkän kauden edellytykset, tuki maksetaan lyhyen kauden mukaan. Valvonnassa mitattu tukikelpoinen ala merkitään tässä tapauksessa lyhyen viljelykauden kohdalle.

Kohta 3. Paikkakunnan tavanomainen viljelytapa

Merkitään kasvihuoneittain pinta-ala, jolla tavanomaista viljelytapaa **ei ole noudatettu**. Vaikka kasvihuonetuotannon tuessa ei ole sadonkorjuuvelvoitetta, tuen myöntäminen edellyttää viljelijän pyrkivän tuottamaan korjuu- ja markkinakelpoista satoa.³² Viljelyssä on tuotettava kasvilajeja ja -lajikkeita, jotka sopivat kasvihuoneviljelyyn. Istutukseen tulee käyttää laadultaan ja määrältään riittävää taimimäärää. Ruokaviraston Pikantti-extranetpalvelun Kasvihuonetuen sivulla on **Puutarhatukien tulkintoja** –asiakirja, jossa on kerrottu mm. tillin ja persiljan kylvö- ja taimitiheyksistä.³³ Viljelyä, jossa kasvit ovat harvakseltaan, arvioidaan paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan kannalta.

Paikkakunnan tavanomaiseen viljelytapaan kuuluu edellä mainitun lisäksi kasvien hoitaminen ja viljelyoloista huolehtiminen sekä valmius kauppakunnostukseen,³⁴ joka tarkoittaa sitä, että tuenhakijalla on hankittuna lajittelua, pakkaamista ja myyntiä varten

³² Laki 1559/2001 11 §, MMMa 14/2020 7 §

³³ <https://pikantti.ruokavirasto.fi/display/TUET/Kasvihuonetuotannon+tuki>

³⁴ MMMa 14/2020 7 §

tarvittavat tuotteet ja välineet. Kasvien hoitamiseen ja viljelyolosuhteista huolehtimiseen kuuluu mm. kasvien kastelu, riittävä valaistus siltä osin kuin kasvihuoneissa viljellään kasveja talvikuukausina ja ränsistyneiden kasvien poistaminen, jotta viljelykautta ei pitkitetä keinotekoisesti.

Satovahinko tai vastaava syy ei johda tukikelpoisen alan hylkäämiseen, jos tuottaja on huolehtinut tavanomaiseen viljelytapaan kuuluvista toimista asianmukaisesti.³⁵

Kasvihuonetuotannon tukea ei makseta hakijalle tuotantoalalta, jolla hän ei ole noudattanut paikkakunnan tavanomaista viljelytapaa.¹ Jos viljelytavan vuoksi hylättävä pinta-ala on yli 50 prosenttia valvonnassa hyväksytyistä kokonaispinta-alasta, hakijalle ei makseta kasvihuonetuotannon tukea lainkaan.¹

Kohta 4. Ilmoitetut viljelytiedot

Tarkastetaan tarkistuslistan kohdan 4 *Ilmoitetut viljelytiedot* ja arvioidaan vastaako viljely tarkastushetkellä tukihakemuksen viljelytietoja. Tukihakemuksen viljelytietojen on oltava ajan tasalla. Tukihakemuksesta täytyy ilmetä kunakin ajankohtana kasvihuoneessa viljeltävät kasvit.³⁶ Hakijan on ilmoitettava viljelytietojen muutokset kirjallisesti ELY-keskukselle.³⁷

Jos tuottaja on muuttanut viljelykauden lyhyestä pitkäksi, tuki määräytyy lyhyen kauden mukaan.³⁸ Tällöin ei tarvitse tarkastaa pitkän kauden tuen edellytyksiä.

Kasvihuoneiden viljelypinta-alat näkyvät Tukisovelluksessa (Asioiden käsittelyosiossa) hakemuksen kasvihuonetietojen viljelytiedoissa kasvihuoneittain ja viljelykasveittain/ tuoteryhmittäin. Viljelytietojen täytyy kertoa viljelytaukojen ja poikkeusjärjestelyjen, kuten kasvihuoneen muovin tai kasvuston vaihdon, ajankohdat ja kestot kalenteriviikon tarkkuudella.³⁹

Viljelysuunnitelmien virheellisten tai harhaanjohtavien tietojen antaminen tai viljelysuunnitelmassa toimenpiteelle annettu asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta

³⁵ MMMa 14/2020 7 §

³⁶ VNa 8/2020 4 §; VNa 9/2020 18 §

³⁷ Laki 192/2013 16 §

³⁸ VNa 8/2020 4 §; VNa 9/2020 19 §

³⁹ MMMa 14/2020 5 §

vastaamaton muoto, johtaa tuen alentamiseen enintään 10 prosentilla. Seuraamusprosentin suuruus riippuu pinta-alasta, jota virhe koskee.⁴⁰

Jos viljelytiedot eivät ole ajan tasalla, seuraamusprosentiksi annetaan 1-10 %, joka merkitään tarkistuslistalle ja sovellukseen hakemuskohtaisiin tietoihin.

Kohta 5. Tarkastustiedot

Tarkastetaan kaikkien tässä kohdassa mainittujen vaatimusten noudattaminen kasvihuonekohtaisesti. Tarkistuslistalle kohtaan Kunnossa (K/E) merkitään K, jos tuenhakija on noudattanut vaatimusta. Mikäli tarkastuksessa havaitaan puutteita, merkitään E. Viivan voi merkitä, jos vaatimus ei koske kasvihuonetta. Vaatimukset tulostuvat tarkistuslistalle sen mukaan, mikä kasvihuoneen tekninen taso on. Tukisovellukseen vaatimusten noudattaminen tallennetaan kasvihuonekohtaisiin tietoihin kohtaan *Tarkastustiedot*. Seuraavaksi kuvataan lyhyesti paikan päällä tarkastettavat vaatimukset. Seuraamukset ovat sisennettynä vihreällä tekstillä.

Runko ja katemateriaalit ovat vaatimusten mukaiset

Kasvihuoneen rungon ja katteen täytyy olla viljelykauden edellyttämässä kunnossa ja paikoillaan ympäri vuoden kunnostuksesta johtuvia ajanjaksoja lukuun ottamatta. Kasvihuoneen katteena on oltava lasi, kasvihuonekäyttöön tarkoitettu kerroslevy tai kaksinkertainen muovikalvo. Seinän on oltava jotain edellä mainittua materiaalia tai vastaavalla tavalla lämpöä eristävää ja valoa läpäisemätöntä materiaalia.⁴¹

Pleksi katsotaan kerroslevyksi. Muun kerroslevyn soveltuvuuden tarkoitukseen varmistaa tarvittaessa esimerkiksi ELY-keskuksen rakennusmestari. Kaksinkertainen kuplamuovi voidaan hyväksyä, mutta yhteen niitattuja yksinkertaisia muovikalvoja ei. Katon kautta tuleva valo riittää viljelyyn, jos sitä ei harjoiteta 31.10. jälkeen ja kyse ei ole vihannestuotannosta.⁴² Kasvihuoneen päätyseinä voi olla kiinni toisessa kasvihuoneessa.

⁴⁰ VNa 211/2002 2 §

⁴¹ MMMa 14/2020 3 §

⁴² MMMa 14/2020 3 §

Jos kaksinkertaisesta muovikalvosta toinen tai molemmat kalvot ovat osittain pieneltä osin repeytyneet tai kerroslevy on jostain kohdin pieneltä alalta rikkoutunut, ELY-keskus voi tapauskohtaisen harkintansa mukaan antaa tuenhakijalle mahdollisuuden korjata katemateriaalin. Valvonta jää auki siihen asti, kunnes on tehty uusintakäynti ja tarkastettu, onko muovi tai levyä korjattu. Valvonnassa voidaan käyttää apuna droonia (pienoiskopteria), jonka käytöstä on ohjeistettu Peltovalvontaohjeessa (kpl 1.6.1.). Tuenhakija voi toimittaa myös valokuvia katteen korjauksesta, jolloin uusintakäyntiä ei tarvitse suorittaa. Tuen loppumaksua ei suoriteta ennen kuin uusintakäynti on tehty tai hakija on toimittanut valokuvia.

Jos runko ja kate eivät täytä vaatimuksia, kasvihuoneen pinta-ala hylätään, ja ala lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen.

Rakenne ja kate ovat paikoillaan

Kasvihuoneen katteen ja rakenteen tulee olla paikoillaan ympäri vuoden. Tähän tulee kiinnittää erityistä huomiota varsinkin tarkastettaessa kasvihuonetta, jossa tuotetaan lyhyen viljelykauden kasveja (esimerkiksi rapeaa keräsalaattia, avomaankurkkua ja kiinankaalia). Tarvittaessa asia varmistetaan toisella tarkastuskäynnillä kohteessa, kun viljelysuunnitelman mukainen viljely on kasvihuoneessa päättynyt. Tarkastus voi tältä osin ajoittua talviaikaan, kunhan käynnit ajoittuvat samalle tukivuodelle.

Jos runko ja kate eivät ole valvontahetkellä paikoillaan, kasvihuoneen pinta-ala hylätään, ja ala lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen.

Tuuletusjärjestelmä on ehtojen mukainen

Kaikissa kasvihuoneissa on oltava jokin seuraavista tuuletusjärjestelmistä:

1. Harjatuuletusluukut
2. Kasvihuoneen kaarien avaamiseen perustuva tuuletusjärjestelmä
3. Sivukatteen nostamiseen perustuva tuuletusjärjestelmä
4. Koneellinen jäähdytysjärjestelmä

5. Koneellinen tuuletusjärjestelmä⁴³

Tarkistuslistan ko. vaatimuksen *Lisätiedot* -kohtaan merkitään, millainen tuuletusjärjestelmä kasvihuoneessa on ja täyttääkö järjestelmä tukijärjestelmän mukaiset vaatimukset (K/E). Tuuletusjärjestelmää ei vaadita, jos ruukkulehtitilliä, ruukkupersiljaa tai salaattintaimia viljellään erillisessä taimikasvatushuoneessa omaan käyttöön. Tässä tapauksessa Tukisovellukseen tallennetaan *Ei koske valvontaelementtiä* ja tarkistuslistalle merkitään viiva.

Harjatuuletusluukuilla tarkoitetaan kasvihuoneen katon harjalla olevia luukkuja, jotka aukeavat automaattisesti tai lyhyen kauden viljelyssä manuaalisesti. Harjatuuletusluukkuja voi olla erilaisia riippuen kasvihuoneen rakenteesta. Koneellisen jäähdytysjärjestelmän ei tarvitse johtaa ulkoilmaan, koska joissain jäähdytysjärjestelmissä ilma jäähdytetään vedellä.

Taimikasvatustiloja lukuun ottamatta viljelykäytössä olevasta kasvihuonetilasta täytyy olla esteetön yhteys tuuletus- tai jäähdytysjärjestelmään. Käytettävän tuuletus- tai jäähdytysjärjestelmän on oltava mitoitukseltaan riittävä ja toimintakuntoinen koko viljelykauden ajan.⁴⁴ Väliseinät eivät saa estää tuuletuksen vaikutusta. Tuulettamista ei ole pelkkä ovien availu.

Koneellisen tuuletusjärjestelmän puhallintehoon voidaan laskea lämminilmakehittimet, jos järjestelmien yhteisvaikutus on vähintään neljä litraa sekunnissa jäähdytettävää viljelyneliometriä kohden⁴⁵ ja ilmanotto tai -poisto on yhteydessä ulkoilmaan. Tuuletusvaikutuksen arvioinnissa voi käyttää apuna esimerkiksi ELY-keskuksen rakennusmestarin asiantuntemusta.

Jos kasvihuoneessa ei ole tuuletusjärjestelmää (Huom. em. poikkeus), kasvihuoneen pinta-ala hylätään, ja ala lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen.

⁴³ MMMa 14/2020 3 §

⁴⁴ MMMa 14/2020 3 §

⁴⁵ MMMa 14/2020 3 §. Esim. kasvihuoneessa, jonka tuotantoala on 300 m², koneellisen tuuletusjärjestelmän tehon on oltava 300 m² × 4 l s⁻¹ m⁻² = 1.200 l/s.

Kasvihuoneessa on keinovalaistus 31.10. jälkeen

Kasvihuoneissa, joissa viljellään vihanneksia 31.10.2020 jälkeen, täytyy olla keinovalaistus riippumatta viljelykauden pituudesta. Valaistuksen tehon tulee olla vähintään 60 W tukikelpoista viljelyneliometriä kohti. Keinovalaistukseksi sopivat suurpainenatriumvalaisinten lisäksi muukin valaistustekniikka, jolla saavutetaan vastaava valaistusintensiivisyys. Valojen tulee olla paikoillaan 31.10.2020.⁴⁶

Jos tuenhakija on ilmoittanut viljelykauden päättyvän esim. 5.11, mutta viljely loppuukin aikaisemmin, esim. 25.10., niin keinovalaistusta ei vaadita ja tällöin vaatimusta ei tarvitse tarkastaa. Viljelyn loppuminen on käytävä tarkastamassa lokakuun lopussa.

Jos ennen lokakuun loppua tehdyllä tarkastuskäynnillä ei kyetä varmistumaan valaistusta koskevan tukiehdon noudattamisesta, tulee tehdä uusintakäynti marras-joulukuussa. Tarkistuslistalle vaatimuksen kohdalle ja Tukisovellukseen merkitään, onko vaatimus kunnossa (K tai E) ja kirjataan mahdolliset puutteet. Jos viljelyä ei ole 31.10. jälkeen, vaatimusta ei tarvitse tarkastaa. Tarkistuslistalle voi tällöin vetää viivan ja Tukisovellukseen tallentaa ”Ei koske valvontaelementtiä”. Viljelykauden loppu näkyy esitetyillä tarkistuslistalla kohdassa 4 *Ilmoitetut viljelytiedot* ja Tukisovelluksen hakemustietojen viljelytiedoissa.

Jos huoneessa, jossa viljellään vihanneksia 31.10. jälkeen, ei ole keinovalaistusta, huone hylätään ja pinta-ala lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen.

Lämmityksen ja tuuletuksen säätöautomaatiikka

Jos tukea on haettu pitkän viljelykauden viljelystä, kasvihuoneessa täytyy olla lämmityksen- ja tuuletuksen säätöautomaatiikkaa. Tuuletuksen automaatiikkaa voi olla esimerkiksi automaattinen ilmanvaihto, joka huolehtii tuuletusikkunan avaamisesta ja sulkemisesta lämpötilan muuttuessa. Lisäksi kasvihuoneessa voi olla erityisiä kasvihuoneisiin tarkoitettuja säätö- ja ohjaustietokoneita, joilla voidaan säätää mm. lämpötilaa ja ilman kosteutta.

Jos kasvihuoneesta puuttuu lämmityksen ja tuuletuksen säätöautomatiikka, kasvihuoneelle maksetaan lyhyen kauden tuki ja lisäksi kokonaistukea alennetaan 10 prosentilla.

Lämmitysteho vähintään 200 kW tai 165 Mcal/h

Pitkän viljelykauden kasvihuoneessa (kauden pituus yli seitsemän kuukautta) tulee olla vesikeskuslämmitys tai lämminilmakehittämiä, joiden teho on vähintään 200 kW (165 Mcal/h) tuhatta viljelyneliometriä kohden. Lämminilmakehittimen on oltava paikallaan kasvihuoneessa koko viljelykauden ajan.⁴⁷

Jos lämmitysteho ei täytä pitkän kauden vaatimusta, mutta lyhyen kauden vaatimus täyttyy, kasvihuoneelle maksetaan lyhyen kauden tuki ja lisäksi kokonaistukea alennetaan 10 prosentilla. Jos lämmitysteho ei täytä edes lyhyen kauden vaatimusta tai lämmitin ei ole kasvihuoneessa, kasvihuoneen pinta-ala hylätään, ja ala lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen.

Lämmitysteho vähintään 75 kW tai 65 Mcal/h

Lyhyen viljelykauden kasvihuoneessa (kauden pituus vähintään kaksi ja enintään seitsemän kuukautta) tulee olla vesikeskuslämmitys tai lämminilmakehittämiä, joiden teho on vähintään 75 kW (65 Mcal/h) tuhatta viljelyneliometriä kohden.⁴⁸ Lämmityslaitteiston teho varmistetaan laitteiston merkinnöistä. Vanhoissa polttimoissa tai hakekattiloissa, joiden tehosta ei merkintöjen puutteellisuuden vuoksi voi varmistua, teho täytyy todentaa muulla tavalla. Valaistuslamppuja ei katsota lämmityslaitteistoiksi. Lämmityslaitteistoa koskee ainoastaan tehovaatimus. Laitteisto voi olla kiinteästi asennettu tai irrallinen, oma tai vuokrattu. Lämminilmakehittimen on oltava paikallaan kasvihuoneessa koko viljelykauden ajan.

⁴⁷ MMMa 14/2020 3 §. Pienimmän tukikelpoisen kasvihuoneen lämmitystehon on oltava $300 \text{ m}^2 \times 200 \text{ kW}/1.000 \text{ m}^2 = 60 \text{ kW}$.

⁴⁸ MMMa 14/2020 3 §. Pienimmän tukikelpoisen kasvihuoneen lämmitystehon on oltava $300 \text{ m}^2 \times 75 \text{ kW}/1.000 \text{ m}^2 = 22,5 \text{ kW}$.

Jos kasvihuoneessa ei ole lämmityslaitteistoa, jonka teho on vähintään 75 kW, kasvihuoneen pinta-ala hylätään, ja ala lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen.

Pitkän kauden tuen edellytykset täyttyvät

Jos tukihakemuksella viljelykaudeksi on ilmoitettu pitkä, tarkistuslistalle tulostuu ko. vaatimus. Kohtaan merkitään K tai E riippuen siitä, täytyvätkö kaikki edellä kerrotut pitkän kauden tuen edellytykset kasvihuoneessa.

Viljelykauden pituus koostuu niistä tukikelpoisten kasvien viljelyjaksoista, jotka tuenhakija on ilmoittanut tukihakemuksessa. Kauden pituuteen ei lasketa mukaan yli kahden viikon mittaisia viljelytaukoja ja vajaan kahden viikon mittaisia taukoja, jotka eivät johdu kasvustojen vaihdosta tai kasvihuoneessa tehtävistä järjestelyistä.⁴⁹

Jos tuen hakija on ilmoittanut tukihakemuksessa, että kasvihuone täyttää pitkän viljelykauden mukaiset vaatimukset, mutta huone täyttää vain lyhyen viljelykauden mukaiset vaatimukset (esim. automaatiikka puuttuu), tuki maksetaan lyhyen viljelykauden tukitason mukaan, ja lisäksi tukea alennetaan 10 prosenttiyksiköllä.⁵⁰ Jos huone ei täytä asetuksen mukaisia teknisiä vaatimuksia edes lyhyen viljelykauden vaatimusten osalta (esim. lämmityslaite puuttuu tai muovi rikkoutunut, eikä sitä kehotuksesta huolimatta korjata), kasvihuoneen osalta tukea ei myönnetä lainkaan. Tällöin sovellus laskee hylätyn alan mukaan pinta-ala virheeseen.

Jos viljelyssä on tauko tai viljelyssä on avomaankurkkua, kiinankaalia tai rapealehtistä keräsalaattia 15.5.2020, pitkän kauden tuki voidaan myöntää, jos tukikelpoista viljelyä on ollut ennen mainittua päivämäärää vähintään kaksi kuukautta ja viljely täyttää muilta osin pitkän viljelykauden tuen myöntämisen edellytykset.

Lyhyen kauden tuen edellytykset täyttyvät

Vaatimus tulostuu tarkistuslistalle, jos kasvihuoneelle on ilmoitettu viljelykaudeksi lyhyt. Jos kasvihuone ei täytä asetuksen mukaisia teknisiä vaatimuksia, kasvihuoneen pinta-ala

⁴⁹ MMMa 14/2020 6 §

⁵⁰ Laki 1559/2001 21 §; VNa 211/2002 2 §

hylätään ja se lasketaan mukaan pinta-ala virheeseen. Kohtaan merkitään E ja Tukisovellukseen tallennetaan *Puutteita/laiminlyönti*.

Kohta 6. Hakemuskohtaiset tiedot

Viljely on tukihakemuksella ilmoitettujen tietojen mukaista

Merkitään K (kunnossa) tai E (puutteita tai laiminlyönti) riippuen siitä, noudattaako viljelijä kasvihuonetuotannossa sitä, mitä hän on tukihakemuksessa ilmoittanut. Katso ohjeistusta kohdasta 4. Tähän merkitään myös annettu seuraamusprosentti (1-10 %), joka tallennetaan Tukisovellukseen kohtaan *Rikkomuksen vaikutus kasvihuoneelle maksettavan tuen lopulliseen määrään*.

Tekniset vaatimukset täyttyvät kaikissa pitkän kauden kasvihuoneissa

Merkitään K (kunnossa) tai E (puutteita tai laiminlyönti) riippuen siitä, täyttyvätkö tekniset vaatimukset kaikissa pitkän kauden kasvihuoneissa. Tarkistuslistalle kohtaan *Lisätiedot* voi kirjoittaa mm. missä tiedoissa on puutteita sekä mitä kasvihuonetta ja alaa puute koskee. Tukisovellukseen vastaavat tiedot tallennetaan *Lisätiedot tuenhakijalle* -kohtaan.

4 Tarkastuskertomus ja valvonnasta aiheutuvat seuraamukset

Tukisovelluksesta viljelijälle lähetettävään tarkastuskertomukseen tulostuu automaattisesti seuraavat asiat:

- 1) kasvihuonekohtaisiin havaintoihin tarkastushavainnot (eli ehdot), joiden noudattamisessa todettiin puutteita, mitä kasvihuonetta havainto koskee ja mahdolliset lisätiedot, jos niitä on kirjoitettu sovellukseen
- 2) Hakemuskohtaisiin havaintoihin tulostuu koko hakemusta koskevat todetut puutteet, annetut seuraamusprosentit ja lisätiedot tuenhakijalle
- 3) Paikkakunnan tavanomaisen viljelytavan noudattaminen ja valvonnassa mahdollisesti hylätty pinta-ala
- 4) Valvonnassa mitatut pinta-alat ja pinta-alaero (m²) kasvihuoneittain
- 5) Ilmoitetut ja hyväksytyt viljelykausien pituudet kasvihuoneittain

- 6) Ilmoitetun tukikelpoisen ja valvonnassa hyväksytyyn pinta-alan erotus, pinta-alavirheprosentti (pinta-alaero/valvonnassa hyväksytty ala x 100 %) ja kokonaistukeen aiheutuva seuraamusprosentti
- 7) Valvontatapahtumaan liittyvät lisätiedot *Valvontatapahtuman tiedot* -välilehdeltä

Kasvihuonetuotannon tukea voidaan maksaa enintään ilmoitetun tukikelpoisen pinta-alan ja viljelykauden pituuden mukaan. Jos valvonnassa mitattu tukikelpoinen pinta-ala eroaa hakijan ilmoittamasta tukikelpoisesta pinta-alasta, tukea maksetaan valvonnassa hyväksytyyn pinta-alan mukaan. Tällöin tukeen aiheutuu joko leikkaus tai sanktio. Tuen leikkaus tulee silloin, kun pinta-alavirhe on korkeintaan 5 % eli tukea maksetaan valvonnassa hyväksytyyn alan mukaisesti. Sanktio aiheutuu puolestaan silloin, kun pinta-alavirhe on 5-20 %.⁵¹ Sanktio kohdistuu koko tukisummaan ja alentaa maksettavaa tukea.

Pinta-alavirhe (%) saadaan, kun ilmoitetusta tukikelpoisesta pinta-alasta vähennetään valvonnassa hyväksytty ala ja näin saatu erotus jaetaan valvonnassa hyväksytyllä alalla. Lopuksi osamäärä kerrotaan sadalla, jolloin saadaan sanktioprocentti. Pinta-alaero lasketaan kaikkien kasvihuoneiden yhteenlasketusta valvonnassa hyväksytyistä pinta-alasta.⁵² Tarkastuskertomukseen tulostuu pinta-alaerot kasvihuoneittain, joten niitä ei tarvitse manuaalisesti laskea.

Tukeen aiheutuu sanktio myös silloin, jos pitkän viljelykauden tekniset vaatimukset (mm. lämmityksen ja tuuletuksen säätöautomaatiikka sekä keinovalaistus) eivät täyty tai viljely ei ole tukihakemuksella ilmoitettujen tietojen mukaista.

Tukisovellus laskee automaattisesti pinta-alavirheistä sekä tukiehtopuutteista kokonaistukeen aiheutuvat seuraamukset, jotka näkyvät tukilaskelmassa. Taulukossa 1 näkyy kootusti pinta-aloista aiheutuvat seuraamukset ja taulukossa 2 on esitetty yhteenveto kasvihuonetuen vaatimuksista ja seuraamuksista.

⁵¹ VNa 211/2002 2 §

⁵² VNa 211/2002 2 §

Taulukko 1. Yhteenveto seuraamuksista

Pinta-alavirhe	Seuraamusprosentti kokonaistukeen
virhe \leq 5 % <i>esim.</i> $1000 \text{ m}^2 - 960 \text{ m}^2 = 40 \text{ m}^2$, $40 \text{ m}^2 / 960 \text{ m}^2 \times 100 \% = 4,1667 \%$	0 % (valvonnassa hyväksytyn mukaan, eli tuen leikkaus)
5 % < virhe \leq 20 % <i>esim.</i> $1000 \text{ m}^2 - 920 \text{ m}^2 = 80 \text{ m}^2$, $80 \text{ m}^2 / 920 \text{ m}^2 \times 100 \% = 8,6957 \%$	5–20 % (valvonnassa hyväksytystä kokonaisalasta, eli sanktio) <i>esim.</i> 8,70 %
virhe > 20 % <i>esim.</i> $1000 \text{ m}^2 - 800 \text{ m}^2 = 200 \text{ m}^2$, $200 \text{ m}^2 / 800 \text{ m}^2 \times 100 \% = 25 \%$	100 % (= ei tukea)

Esimerkki:

Viljelijä ilmoittaa hakemuksella viljelevänsä tukikelpoisia kasveja 1.000 m² kasvihuonealalla. Tarkastuksessa tukikelpoiseksi tuotantoalaksi mitataan 950 m². Pinta-alavirhe on $(1.000 - 950) \text{ m}^2 / 950 \text{ m}^2 \times 100 \% = 5,2632 \%$. Koska pinta-alavirhe on suurempi kuin viisi prosenttia, tukea alennetaan pyöristyssäännön mukaan kahden desimaalin tarkkuudella 5,26 %.

Jos tukikelpoinen ala on 960 m², pinta-alavirhe on $(1.000 - 960) \text{ m}^2 / 960 \text{ m}^2 \times 100 \% = 4,16667 \%$. Koska todettu erotus on alle viisi prosenttia, tuenhakijalle maksetaan tuki valvonnassa hyväksytyn pinta-alan mukaan, eikä tukeen kohdistu sanktiota.

Taulukko 2. Yhteenveto kasvihuonetuen vaatimuksista ja seuraamuksista

Vaatimukset, jotka tarkastetaan valvonnassa	Seuraamukset
<u>Tukeen oikeuttavat kasvit (Vna 8/2020 § 4; 9/2020 § 18):</u> Tomaatti, kasvihuonekurkku, avomaankurkku, salaatti (<i>Lactuca sativa</i> ja <i>Cichorium</i> –lajit), lehtitilli, persilja, paprika, kiinankaali, leikkokukat, leikkovihreä, ryhmäkasvit ja sisätiloihin tarkoitettut, ruukussa viljeltävät koristekasvit Taimituotannossa tukikelpoista on vain ruukkupersiljan ja ruukkulehtitillin sekä kasvihuoneessa kasvatettavien salaattien	Jos todetaan muuta kuin tukeen oikeuttavaa kasvia -> ko. pinta-ala hylätään (lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen) Jos koko huone tukeen kelpaamatonta kasvia -> koko huone hylätään (lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen)

taimituotanto omaan kasvihuoneviljelykäyttöön (ei tuuletusjärjestelmävaatimusta)	
<u>Tuen määrä ja viljelykausi (Vna 8/2020 §5; 9/2020 §19):</u> Pitkän viljelykauden tuki: Tukeen oikeuttavia kasveja viljellään 7 kk tai yli • Tillin ja persiljan viljely oikeuttaa pitkän kauden tukeen, mikäli niitä viljellään maapohjassa käyttäen istutettuja taimia, viljelyssä tuotetaan taimia omaan käyttöön, tai niitä viljellään ruokutuotantona taikka yhdistelmäviljelyssä käyttäen suoraa siemenkylvöä siten, että viljelyn pääkasvi on jokin muu tukikelpoinen kasvi kuin tilli tai persilja.• Jos viljelykaudella viljellään yhdistelmänä useita kasveja peräkkäin, tuki myönnetään sen kasvin mukaan, jonka viljelyaika on pisin. <u>Lyhyen kauden tuki:</u> Tukeen oikeuttavia kasveja viljellään vähintään 2 kk, mutta enintään 7 kk: Avomaankurkun, kiinankaalin ja rapealehtisen keräsalaatin viljelyalan perusteella tuki myönnetään kuitenkin aina lyhyen viljelykauden tukena.	Jos todetaan, ettei viljely oikeuta pitkän kauden tukeen, mutta täyttää lyhyen kauden tuen edellytykset → maksetaan lyhyen kauden tuki
<u>Viljelykäyttö (MMM 14/2020 § 4)</u> Tuen edellytykset ratkaistaan 15.5. tilanteen perusteella. Viljelykasvit tulee olla sijoitettuna lopullisille viljelypaikoilleen ja huoneessa tulee olla ajankohtaan ja kasviin nähden normaali viljelylämpötila.	Jos huone ei ole viljelykäytössä 15.5. -> koko huone hylätään (lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen)

<u>Pinta-alavaatimus (Vna 9/2020 § 18, Vna 8/2020 § 4):</u> Kasvihuoneiden yhteenlaskettu pinta-ala vähintään 300 m². Tukikelpoisten kasvien viljelyala voi kuitenkin olla alle 300 m².	Jos kasvihuoneiden yhteenlaskettu pinta-ala jää alle 300 m² -> ei makseta tukea lainkaan
<u>Kasvihuonetta koskevat tekniset vaatimukset (MMM 14/2020 § 3)</u> Koskee lyhyen ja pitkän kauden huoneita: <i>Runko ja kate</i> tulee olla viljelykauden edellyttämässä kunnossa ja paikoillaan ympäri vuoden (ks. poikkeukset § 3) Katteena tulee olla lasi, kasvihuonekäyttöön tarkoitettu kerroslevy tai kaksinkertainen muovikalvo Kasvihuoneen tulee olla varustettu jollain alla mainitulla <i>tuuletusjärjestelmällä</i>: • harjatuuletusluukut• kasvihuoneen kaarien avaaminen• sivukatteen nostaminen• koneellinen jäähdytysjärjestelmä TAI• ulkoilmaan johtava koneellinen tuuletusjärjestelmä Tuuletusjärjestelmän tulee olla esteettömässä yhteydessä koko viljelytilaan. Lisäksi tuuletusjärjestelmän tulee olla mitoitukseltaan riittävä, toimintakuntoinen ja asennettuna paikalleen koko viljelykauden ajan. Kasvihuoneessa tulee olla <i>keinovalaistus</i>, jos huoneessa viljellään vihanneksia lokakuun 31. päivän jälkeen.	Jos runko ja kate eivät ole kunnossa ja paikoillaan -> koko huone hylätään (lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen) Jos kate ei ole vaatimusten mukainen -> koko huone hylätään (lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen) Jos huoneessa ei ole tuuletusjärjestelmää ja/tai se ei vastaa säädettyjä vaatimuksia -> koko huone hylätään (lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen) Jos huoneessa ei ole keinovalaistusta -> koko huone hylätään (lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen)

Koskee lyhyen kauden kasvihuonetta: • kasvihuoneessa tulee olla paikallaan koko viljelykauden vesikeskuslämmitys tai lämminilmakehitin, joiden teho on vähintään 75 kW (65 Mcal/h) / 1000 m² Koskee pitkän kauden kasvihuonetta: • kasvihuoneessa tulee olla paikallaan koko viljelykauden vesikeskuslämmitys tai lämminilmakehitin, joiden teho on vähintään 200 kW (165 Mcal/h) / 1000 m²• Lämmityksen ja tuuletuksen säätöautomaatiikka	Jos lämmitys puuttuu -> koko huone hylätään (lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen) Jos lämmitys puuttuu kokonaan -> huone hylätään, eli lasketaan mukaan pinta-alavirheeseen, mutta jos on väh. 75 kW -> huoneelle maksetaan lyhyen kauden tuki ja kokonaistukea alennetaan 10 % Jos puuttuu -> huoneelle maksetaan lyhyen kauden tuki ja kokonaistukea alennetaan 10 %
<u>Paikkakunnan tavanomainen viljelytapa (MMMa 14/2020 § 7)</u> Paikkakunnan tavanomaiseen viljelytapaa kuuluu markkinakelpoisen sadon tuottaminen käyttämällä kasvihuoneviljelyyn soveltuvia kasvilajeja sekä laadultaan ja määrältään riittävää taimimäärää istutuksessa. Lisäksi siihen kuuluu kasvien hoitotoimenpiteistä ja viljelyolosuhteista huolehtiminen ja valmius kauppakunnostukseen.	Tukea ei makseta tuotantoalalta, jolla ei ole noudatettu tavanomaista viljelytapaa (eli ala vähennetään tukikelpoisesta pinta-alasta). Jos hylättävää pinta-alaa kertyy yli 50 % kasvihuoneiden yhteenlasketusta pinta-alasta, tukea ei makseta lainkaan.
<u>Tukihakemuksen viljelytiedot (VNa 8/2020 4 § ja VNa 9/2020 19 §)</u> Hakijan tulee laatia kalenteriviikon tarkkuudella kasvihuonekohtainen viljelysuunnitelma	Jos viljelytiedot eivät ole ajan tasalla -> seuraamus koko tukeen 1 – 10 %

5 Säädosluettelo

- Hallintolaki 434/2003 (Laki 434/2003)
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 809/2014
- Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista 1559/2001 (Laki 1559/2001)
- Laki maatalouden tukien toimeenpanosta 192/2013 (Laki 192/2013)
- Valtioneuvoston asetus vuodelta 2020 maksettavasta Etelä-Suomen kansallisesta tuesta 8/2020 (VNa 8/2020)
- Valtioneuvoston asetus vuodelta 2020 maksettavasta pohjoisesta tuesta 9/2020 (VNa 9/2020)
- Valtioneuvoston asetus kasvihuonetuotannon tuen, puutarhatuotteiden varastointituen ja metsämarjojen ja -sienten varastointituen alentamisperusteista 211/2002 (VNa 211/2002)
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus kasvihuonetuotannon tuesta vuonna 2020 14/2020 (MMM 14/2020)
- Ruokaviraston määräys kansallisten tukien hakemisesta vuonna 2020 (Ruokaviraston määräysnumero nro 22/2019, *Ruokaviraston määräys 22/2019*)